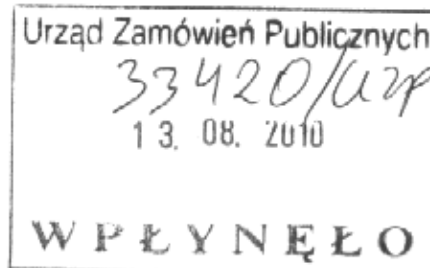

Sąd Okręgowy w Poznaniu
Ośrodek Zamiejscowy w Lesznie
XIII Wydział Cywilny
ul. Chrobrego 7
64 - 100 Leszno (5)
tel. 065 528 63 50

Sygn. akt XIII C 332/10/3

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 7 lipca 2010 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XIII Cywilny Zamiejscowy w Lesznie
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Michał Kuczkowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2010 r. w Lesznie

na rozprawie

sprawy z powództwa: Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

przeciwko: 1) Powiat Rawicki – Powiatowy Zarząd Dróg w Rawiczu, 2) Biuro

Projektowe Drogownictwa Rondo inż. Zdzisław Olejnik w Rawiczu

o stwierdzenie nieważności umowy

1. Stwierdza, iż umowa Nr 32/2008 z dnia 28 kwietnia 2008 r. na pełnienie nadzoru budowlanego nad remontem mostu nr 01020469 na rzece Orli, w ciągu drogi powiatowej nr 5490P Pakosław – Białykał – gr. woj., w km 2+280, oraz nadzoru nad pracami związanymi z przeniesieniem wodociągu z mostu pod dno rzeki Orli, a także do pełnienia nadzoru nad robotami drogowymi w związku z budową dojazdu i zjazdu z mostu, zawartej pomiędzy Powiatem Rawickim – Powiatowym Zarządem Dróg w Rawiczu jako zamawiającym a Biurem Projektowym Drogownictwa Rondo inż. Zdzisław Olejnik jako wykonawcą jest nieważna.
2. Kosztami procesu obciąża pozwanych i z tego tytułu nakazuje ściągnąć od pozwanych solidarnie na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 4.026 zł.

Za zgodność odpisu
z oryginałem

Stwierdza

dnia 4.08. 2010 r.

SEKRETARZ

SSO Michał Kuczkowski

Pozwem z dnia 22 kwietnia 2010 r. powód Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w Warszawie wniósł o stwierdzenie nieważności umowy Nr 32/2008 z dnia 28 kwietnia 2008 r. na pełnienie nadzoru budowlanego nad remontem mostu nr 01020469 na rzece Orli w ciągu drogi powiatowej nr 5490P Pakosław-Białykał-gr. Woj., w km 2+280, oraz nadzoru nad pracami związanymi z przeniesieniem wodociągu z mostu pod dno rzeki Orli, a także do pełnienia nadzoru nad robotami drogowymi w związku z budową dojazdu i zjazdu z mostu, zawartej pomiędzy Powiatem Rawickim-Powiatowym Zarządem Dróg w Rawiczu jako zamawiającym a Biurem Projektowym Drogownictwa Rondo inż. Zdzisław Olejnik jako wykonawcą.

Pozwani Powiat Rawicki-Powiatowy Zarząd Dróg w Rawiczu i Biuro Projektowe Drogownictwa Rondo inż. Czesław Olejnik wnieśli o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 28 kwietnia 2008 r. pozwani zawarli umowę Nr 32/2008, której przedmiotem było pełnienie przez pozwane Biuro Projektowe Drogownictwa Rondo inż. Zdzisław Olejnik pełnienia nadzoru budowlanego nad remontem mostu nr 01020469 na rzece Orli w ciągu drogi powiatowej nr 5490P Pakosław-Białykał-gr. woj., w km 2+280, oraz nadzoru nad pracami związanymi z przeniesieniem wodociągu z mostu pod dno rzeki Orli, a także do pełnienia nadzoru nad robotami drogowymi w związku z budową dojazdu i zjazdu z mostu.

W umowie strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie 80.520,00 zł brutto.

Powyższa omowa została zawarta w trybie art. 70 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 Prawo Zamówień Publicznych tj. w trybie zapytania o cenę.

Termin wykonania umowy strony ustaliły na dzień 14 listopada 2008 r.

Dowód: umowa z dnia 28.04.08 r. (k.11).

Jak wynika z pkt. 5.2.2 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia dotyczącym zdolności technicznej wykonawca posiadać będzie niezbędna wiedzę i doświadczenie oraz dysponuje potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zadania.

Dowód: Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (k.15-20).

W piśmie z dnia 3 grudnia 2008 r. adresowanym do powoda pozwany Powiat Rawicki wyjaśnił, że skorzystał z trybu zapytania o cenę albowiem przedmiotem zapytania były usługi. Według pozwanego Powiatu Rawickiego o powszechnym dostępie usługi jaka był nadzór budowlany przesądzał fakt występowania na rynku wielu podmiotów oferujących wskazane usługi. Przedmiotowy nadzór jest typową i powtarzalną usługą w branży. Usługa taka świadczona jest powszechnie, w zbliżonych cenach.

W ocenie pozwanego Powiatu Rawickiego wszystkie podmioty występujące na rynku oferują ustalony standard jakościowy przedmiotowej usługi, a powyższy standard wyznaczają przepisy szczególne nakładające na usługodawców w zakresie nadzorów budowlanych obowiązek posiadania przygotowania zawodowego upoważniającego do wykonywania samodzielnych funkcji kierownika budowy i robót, w adekwatnej do przedmiotu postępowania specjalności oraz zakresie.

Nadto kwota zamówienia nie przekraczała wartości 137.000 Euro.

Do odpowiedzi na pozew pozwany powiat Rawicki dołączył szereg zaświadczeń o uprawnieniach osób do pełnienia funkcji kierownika nadzoru budowlanego.

Dowód: pismo z dnia 3.12.08 r. (k.12-13), zaświadczenia o uprawnieniach (k.93-128), ustalenie wartości szacunkowej zamówienia publicznego (k.131-132).

Sąd zważył co następuje.

Sąd dał wiarę zgromadzonym w toku postępowania dokumentom z uwagi na ich urzędowe pochodzenie oraz fakt, że nie były kwestionowane przez strony.

Strony zgodne są także co do stanu faktycznego, a spór między nimi dotyczy interpretacji art. 70 ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie czy pełnienie nadzoru budowlanego nad remontem mostu, nadzoru nad pracami związanymi z przeniesieniem wodociągu z mostu pod dno rzeki i pełnienie nadzoru nad robotami drogowymi w związku z budową dojazdu i zjazdu z mostu jest usługą powszechnie dostępną o ustalonych standardach jakościowych.

Zgodnie z art.70 ustawy Prawo zamówień publicznych zamawiający może udzielić zamówienia w trybie zapytania o cenę jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych, a wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty ustalone w przepisach wydanych na podstawie art.11 ust. 8.

Z powyższego przepisu wynika, iż wszelkie przesłanki wystąpienia z zamówieniem w trybie zapytania o cenę muszą występować kumulatywnie.

Bezspornym między stronami jest fakt, iż pełnienie nadzoru budowlanego jest świadczeniem usługi.

Bezspornym między stronami jest także fakt, że kwota ustalona w umowie jest niższa niż kwota 137.000 Euro.

Wykonywanie nadzoru budowlanego określone jest w art.12 ust1 pkt.5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane jako samodzielna funkcja techniczna w budownictwie, związana z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno-organizacyjnych.

Ustęp 2 art.12 ustawy prawo budowlane stanowi, że samodzielne funkcje techniczne w budownictwie mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową, dostosowane do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją, stwierdzone przez wojewodę, decyzją zwaną „uprawnieniami budowlanymi”

Zgodnie z art. 12 ust.3 ustawy prawo budowlane warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest złożenie egzaminu ze znajomości przepisów prawnych dotyczących procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

Podstawowe obowiązki inspektora nadzoru budowlanego określa art.25 ustawy prawo budowlane, zgodnie z którym zalicz się do nich:

1. reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami i obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej,
2. sprawdzanie jakości wykonywanych robót, wbudowanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów budowlanych wadliwych i nie dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie,
3. sprawowanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i

- przewodów kominowych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania,
4. potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także, na żądanie inwestora, kontrolowanie rozliczeń budowy.

Jak wynika z powyższych artykułów funkcję inspektora budowlanego mogą pełnić tylko osoby posiadające odpowiednie wykształcenie techniczne, które na dodatek obowiązane są do złożenia egzaminu przed odpowiednią komisją, wyposażone w szereg samodzielnych uprawnień do samodzielnego kierowania procesem budowy.

Powyższy katalog uprawnień, zamknięty krąg osób, które mogą pełnić funkcję inspektora nadzoru budowlanego, zdaniem sądu powoduje, że usługa pełnienia nadzoru budowlanego nad remontem mostu, przeniesieniem wodociągu z mostu pod dno rzeki i pełnienie nadzoru nad robotami drogowymi w związku z budową dojazdu i zjazdu z mostu nie może być uznana za usługę powszechnie dostępną o ustalonych standardach jakościowych.

O powszechnej dostępności nie może jedynie świadczyć znaczna ilość osób posiadających uprawnienia inspektora budowlanego na danym terenie, natomiast pełnienie samodzielnej funkcji w procesie budowlanych, przeznaczonej jedynie dla osób posiadających odpowiednie kwalifikacje, potwierdzone złożonym egzaminem nie powoduje, że pełnienie nadzoru budowlanego jest usługą o ustalonych standardach jakościowych.

Podobny pogląd zaprezentowała Regionalna Komisja Orzekająca w Poznaniu w orzeczeniu z dnia 17.09.07 r. 0965-DB/94/07 (Biul.NDFP 2008/2/3) zgodnie z którym usługa pełnienia roli inżyniera kontraktu nie posiada cech usługi standardowej (typowej) i z tego powodu nie może mieć charakteru usługi powszechnie dostępnej o ustalonych standardach jakościowych.

Za usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych można uznać usługi sprzątania pomieszczeń, mycia szyb, prania, usługi żywienia, proste usługi poligraficzne, usługi translatorskie itp. (teza druga do art. 70 Prawo zamówień publicznych-Komentarz pod redakcją Tomasza Czajkowskiego Wydawnictwo Urzędu Zamówień Publicznych Wydanie 2 Warszawa 2006).

Tryb zapytania o cenę nie jest przeznaczony do udzielania zamówień na roboty budowlane. Nie ma też zastosowania do dostaw i usług bardzo skomplikowanych, specjalistycznych, wymagających indywidualnego podejścia do potrzeb zamawiającego. Powszechna dostępność istnieje gdy wiele firm z danej branży jest w stanie wykonać zamówienie bez specjalnych przygotowań. Ustalone standardy jakościowe mogą wynikać z przepisów prawa ale także z pewnych zwyczajowo przyjętych schematów działania wykonawców. Jako przykłady dostaw i usług można podać: dostawy materiałów biurowych, artykułów spożywczych, środków czystości, standardowych mebli, usługi sprzątania pomieszczeń biurowych, wywóz nieczystości stałych, konserwacje i naprawy standardowych maszyn i urządzeń (teza pierwsza do art. 70 ustawy Prawo zamówień publicznych-Komentarz pod redakcją Marcina Płużańskiego Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2005).

Mając powyższe na uwadze uznać należy, że przedmiotowa umowa nie mogła zostać zawarta między pozwanymi w trybie zapytania o cenę i została zawarta z rażącym naruszeniem ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych podstawowymi trybami udzielania zamówienia są przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony, natomiast ust. 2 powyższego artykułu wskazuje, że zamawiający może udzielić zamówienia w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki, zapytania o cenę albo licytacji elektronicznej tylko w przypadkach określonych w ustawie.

Zatem w przypadku nie zaistnienia kumulatywnie przesłanek określonych w art. 70 ustawy Prawo zamówień publicznych, umowa o pełnienie nadzoru budowlanego winna odbyć się w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego.

By zawarcie umowy mogło nastąpić w tym trybie to zgodnie z art. ogłoszenie o przetargu winno być zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych lub Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Mając powyższe na uwadze uznać należy, iż zgodnie z art.146 ust.1 pkt.5 powyższa umowa jest nieważna albowiem zamawiający-pozwany Powiat Rawicki dokonał wyboru oferty z rażącym naruszeniem ustawy.

Uprawnienia powoda do wystąpienia z niniejszym powództwem wynikają z art. 154 pkt.11 zgodnie z którym Prezes Urzędu Zamówień Publicznych czuwa nad przestrzeganiem zasad sytemu zamówień, w szczególności dokonuje kontroli procesu udzielania zamówień w zakresie przewidzianym ustawą, a zgodnie z art. 146 ust.2 pkt.1 Prezes Urzędu może wystąpić do sądu o stwierdzenie nieważności umowy.

W ocenie sądu interes prawny powoda wystąpieniu z niniejszym powództwem wynika z konieczności wyeliminowania z obrotu prawnego umowy zawartej z rażącym naruszeniem prawa.

Mając powyższe na uwadze sąd na podst. art. 146 ust. pkt.5 stwierdził, iż umowa Nr 32/2008 z dnia 28 kwietnia 2008 r. na pełnienie nadzoru budowlanego nad remontem mostu nr 01020469 na rzece Orli w ciągu drogi powiatowej nr 5490P Pakosław-Białykał-gr. Woj., w km 2+280, oraz nadzoru nad pracami związanymi z przeniesieniem wodociągu z mostu pod dno rzeki Orli, a także do pełnienia nadzoru nad robotami drogowymi w związku z budową dojazdu i zjazdu z mostu, zawartej pomiędzy Powiatem Rawickim-Powiatowym Zarządem Dróg w Rawiczu jako zamawiającym a Biurem Projektowym Drogownictwa Rondo inż. Zdzisław Olejnik jako wykonawcą jest nieważna.

O kosztach sąd orzekł na podst. art.98§1 k.p.c. w zw. z art. 113 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i z tego tytułu nakazał ściągnąć od pozwanych solidarnie na rzecz Skarbu państwa Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 4026 zł tytułem opłaty od pozwu od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy.

Leszno, dnia 4 sierpnia 2010 r.

Michał Kuczkowski.

Za zgodność odpisu
z oryginałem

Stwierdza

dnia 4.08.2010 r.

SEKRETARZ